

ความเชื่อมโยงการแก้ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับ การป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ เชิงบูรณาการ จากทุกภาคส่วน

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ เกิดขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๖๒ ณ เมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้ผ่านการไอ จาม หรือสัมผัสน้ำมูก น้ำลาย และเกิดการแพร่ระบาดไปทั่วโลก ประเทศไทยได้ประกาศให้เป็นโรคติดต่ออันตราย ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘^๑ และนายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘^๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ กำหนดมาตรการดำเนินงานในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้สงบโดยเร็ว หน่วยงานทุกภาคส่วนได้ระดมสรรพกำลังบุคลากร ทรัพยากร และงบประมาณ เพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ สื่อสารมาตรการ แนวปฏิบัติ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและกฎหมาย มาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานตามคำสั่งและบทบาทหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ทำให้สถานการณ์ผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตในประเทศไทยมีแนวโน้มดีเยี่ยมในระดับแนวหน้าของโลก ภายใต้ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.)^๓ ที่กำหนดมาตรการหลักให้ประชาชนป้องกัน การแพร่ระบาด ด้วยการสวมใส่หน้ากากอนามัย การล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอ และการรักษา ระยะห่างทางสังคม ส่งผลให้ประชาชนมีวิถีชีวิตใหม่ มีพฤติกรรมที่ระมัดระวัง ใส่ใจเรื่องสุขภาพและความสะอาด เพื่อป้องกัน การติดเชื้อโรค ทั้งส่วนบุคคล ครอบครัว ตลอดจนสถานประกอบการ^๔ ที่เกี่ยวข้องกับอาหารและน้ำ ด้วยการปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษาความสะอาดของสถานที่ ภาชนะอุปกรณ์ การสร้างความตระหนักด้านสุขนิสัย/ สุขลักษณะ ที่ดีแก่พนักงานทุกคน ในการจัดการสุขาภิบาลอาหารและการขนส่งอาหาร^๕ ให้มีความปลอดภัย ปราศจากเชื้อโรคที่อาจปนเปื้อนลงสู่อาหาร ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ

เพื่อให้การดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานของทุกภาคส่วน เกิดการบูรณาการ ลดความซ้ำซ้อน และไม่สร้างความสับสนแก่ประชาชน ทุกภาคส่วนสมควรเชื่อมโยงการแก้ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ ที่ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องนานกว่า ๓๐ ปี ทั้งฐานข้อมูล แอปพลิเคชัน การสื่อสารประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ และ การขับเคลื่อนตามภารกิจและหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนและหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพ ยิ่ง ๆ ขึ้น โดยยึดประชาชนและพื้นที่เป็นศูนย์กลาง

โดยพบว่าทุกภาคส่วน (รัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และ ประชาชน) มีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงต้องร่วมมือร่วมใจกันฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายทั้งปวง ให้ประชาชนไทยปลอดภัยจากโรค สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข ด้วยการเชื่อมโยงสู่การพัฒนาารูปแบบการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน โรคติดต่อทางอาหารและน้ำ ในพื้นที่เขตสุขภาพ เพื่อบูรณาการดำเนินงานร่วมกันของภาคส่วน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกด้าน โดยยึดประชาชนและพื้นที่เป็นศูนย์กลาง ในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค เฝ้าระวัง และควบคุม โรคติดต่อทางอาหารและน้ำให้ครอบคลุม เหมาะสม สู้ความยั่งยืน ด้วยการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านสาธารณสุข ในการเฝ้าระวังโรค ป้องกันโรค ด้วยการส่งเสริมพฤติกรรมและลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค ด้านอุตสาหกรรม เศรษฐกิจและสังคม ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สถานประกอบการอาหาร ให้มีคุณภาพความปลอดภัย ตามมาตรฐาน ส่งเสริมเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวในพื้นที่ ด้านการศึกษา ในการพัฒนาสถานศึกษาให้นักเรียนปลอดภัย ด้านแรงงาน ในการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความรู้และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อการป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน/เครือข่ายด้านอาหาร ตลอดห่วงโซ่อาหาร สื่อสารข้อมูล เข้าถึงประชาชน ซึ่งจะช่วยเสริมให้การดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ มีความครอบคลุม สู้ความยั่งยืนต่อไปได้ โดยสร้างระบบและกลไก “การขับเคลื่อน” อย่างบูรณาการ ตลอดเวลา

เอกสารอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓
๒. ราชกิจจานุเบกษา. ข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ (ฉบับที่ ๑)
๓. คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๗๒/๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ข้อมูลมาตรการแก้ไขปัญหามาจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)
๔. กรมควบคุมโรค. เอกสารประกอบการบรรยาย: โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
๕. กรมควบคุมโรค. คำแนะนำในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) สำหรับประกอบการอาหาร ผู้ขนส่งหรือผู้บริจาคอาหาร และผู้บริโภค